

Paula Moilasan hakemus yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoittamiseksi

Kunnanhallitus 17.08.2026
2133/10.02.06/2022

Paula Moilanen hakee suojelua kiinteistön Rotkola 683-404-29-7 alueella olevalle männylle. Perusteluna suojelulle on esitetty seuraavaa:

“Puun arvoitu ikä 80-90 vuotta, tilan alkuperäinen omistaja istuttanut puun, tilalla kasvaneille tärkeä puu. Kiinteistön rantapalstalta ja lähialueella ei kasva vanhoja puita. Kyseinen puu on osa piha-alueetta. Haluan suojella puun sen maisema arvon, avopuolisoni lapsuuden leikkipuuna ja sen iän takia. Tämän mahtavan männyn istutti rotkon reunalle 1930-luvulla tilan isäntä Kaarlo (Kalle) Jaakola. Männyn vieressä sijaitsi pitkään perheen kellar, jonne Lyyli-emäntä säilöi talven varalle perheen ruoat, ja mänty sai kasvaa tilan elämän vartijana. Vuosikymmenten saatossa tästä paksurunkoisesta puusta tuli Kaarlon ja Lyylin lasten sekä heidän jälkeläistensä rakas leikkipuu vuosikymmenten ajaksi. Se on tarjonnut seikkailuja ja kiipeilypaikkoja jo useille sukupolville. Yhä edelleenkin suvun jäsenet käyvät sen paksun rungon vierellä, muistelevat omia leikkejään, nojaavat sen kaarnaan ja ihmettelevät puun jyrkyyttä, sen elinvoimaa ja toivovat puulle suojelusta.

Toivon, että puu suojellaan elävänä muistomerkkinä suurperheen historialle, maaseudun ihmisten työteliäisyydelle ja erityisesti muistona lasten leikkipuuna. Yst. Paula Moilanen, kiinteistön nykyinen omistaja”

Rakennustarkastaja Monica Koukkula on 7.7.2026 käynyt tutustumassa hakemuksen kohteeseen ja mitannut puun etäisyyden vieressä kulkevan tien keskilinjaan, joka on noin 4,0 metriä. Puun vieressä kulkevan tien oikeuden omistaa naapurikiinteistö ja tieoikeuden leveys on kuusi metriä.

Muualla kuin valtion maalla päätöksen luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta tekee kunta. Ranuan kunnassa päätöksen toimivaltaa ei ole siirretty lautakunnalle tai viranhaltijalle, joten toimivalta asiassa on valtuustolla.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 95 §:n mukaan puu, puuryhmä, siirtolohkare tai muu niitä vastaava luonnonmuodostuma voidaan määrätä rauhoitetuksi luonnonmuistomerkiksi, jos sitä on sen kauneuden, harvinaisuuden, maisemallisen merkityksen, tieteellisen arvon tai muun vastaavan syyn vuoksi aihetta erityisesti suojella.

Hakemuksen kohteena oleva mänty on vanha ja kookas, ja sillä on hakemuksessa kuvatulla tavalla kiinteistön ja siellä asuneen suvun historiaan liittyvää paikallista ja henkilökohtaista merkitystä. Asiassa ei kuitenkaan ole tullut esille sellaisia puun harvinaisuuteen,

erityiseen kauneuteen, tieteelliseen arvoon, maisemalliseen merkitykseen tai muuhun niihin rinnastettavaan yleisempään suojeluarvoon liittyviä seikkoja, joiden perusteella puun rauhoittaminen luonnonsuojelulain 95 §:ssä tarkoitettuna luonnonmuistomerkkinä olisi perusteltua.

Puun vieressä kulkee tie, johon kohdistuvan tieoikeuden leveys on kuusi metriä. Puu sijaitsee noin neljän metrin etäisyydellä tien keskilinjasta ja siten noin metrin etäisyydellä tieoikeuden rajasta. Puun välittömässä läheisyydessä sijaitseva tie ja siihen liittyvä mahdollinen ojitus sekä tien rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyvät toimenpiteet voivat vaikuttaa puun juuristoon ja puun säilymisedellytyksiin.

Hakemuksessa esitetty puun historia ja sen merkitys suvulle ovat sinänsä arvokkaita ja ymmärrettäviä syitä miksi puu halutaan säilyttää. Niiden ei kuitenkaan tässä tapauksessa katsota muodostavan luonnonsuojelulain 95 §:ssä tarkoitettua sellaista erityistä maisemallista, kulttuurihistoriallista tai muuta vastaavaa suojeluarvoa, jonka perusteella puu olisi tarpeen rauhoittaa luonnonmuistomerkiksi.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hylkää hakemuksen ja päättää, että kohteena olevaa mäntyä ei rauhoiteta luonnonsuojelulain 95 §:ssä tarkoitettuna luonnonmuistomerkkinä.

Päätös

Lisätietoja asiasta antaa:
tekninen johtaja Risto Niemelä
puh. 040 704 9623, etunimi.sukunimi@ranua.fi